

чать, дѣца-та ся укротявать, мирувать, и на драго срьдце му ся вдавать да гы лѣкува.

Ако ли сж были наплашены съ лѣкаря, то, кога дойде при тѣхъ, тыи истрѣпвать и ся смѣщавать, а това не допу-ща на лѣкаря да распознае болѣсть-тж па и страхъ-тъ и дразненіе-то врѣдять на лѣкуваніе-то. Затова прѣдъ дѣца, кога ся говори за лѣкаръ, да ся говори съ почетъ и бла-госклонно.

II. ЖИВНИЧЯВЫ БОЛЕСТИ (СКРОФЮЛНИ).

Съ имя скрофюлнж или живничявж направж лѣкаріе-ти разумѣвать едно тѣлосложеніе, на кое-то всичкы влаги и повлѣкла сж злѣ или недостаточно съставены. Тая направа ся распознава по слѣдующи-ты вѣнкашны бѣлѣгы: тънка, лѣскава, прозирна, червеникъва или блѣда кожа; подпух-нжло лице, дебѣлы бръны (джуку), а повече-то горня-та бръна; ядра снага, нѣ клисава. Обыкновенено очи-тѣ бывать ясныни, коса-та полинѣло-руса, нѣ послѣдни-ти два бѣлѣ-га не трѣбува толкова да ся гядять, защо-то чясто гы и нѣма. Жлегы-ты по шѣж-тж обыкновенено бывать много или малко надуты; по лице-то и по главж-тж лесно нмѣ ся из-сипвать прыщѣ; чясто очи-тѣ и уши-тѣ нмѣ почервѣявать и текжть много или малко.

Дѣца съ такѣвж направж теглять отъ много болести, кои-то съ общо имя доктори-ти сж нарѣкли *скрофулны болести*, а наши-ти гы наричать *живницж* или *кржшницж*. Под-главны отъ тѣя болести сж: пщчесто издуваніе на желе-ты-ты по корема, отъ кое-то той отичя и ся вкоравява; очеболь; отокъ по ставове-ты; гныеніе на кости-ты; *фши-зисъ* (сушка, фтикую) на бѣлый дробъ, *ендеришъ* (въспале-ніе на чирва-та) и *менингышъ* (въспаленіе на покрывкы-ты помозъка) и др.

Чясто скрофюлно-то тѣлосложеніе е наслѣдственно отъ бацж и майкж, а по нѣкога пакъ става кога дѣца-та ся отгяданы, не както го искать хыгѣническы-ты правила, а най-много кога сж хранены съ лошж хранж. Дѣца или и голѣми кога живѣжть въ низскы, студены и влажны кжщы, дѣто въздухъ-тъ не ся чисти чясто, дѣто малко пробива свѣтлина, па при това ако сж и не хранять съ здравж хранж,